

Tweede rapportage effecten coronacrisis 2021

02-08-2022

4 Inkomen en armoede

Portefeuillehouder: M.A. Sikkes-van den Berg
Concerndirecteur: M. Pronk – Backer Dirks

4.1 Toename bijstand / gevolgen BUIG

De ontwikkeling van de bijstand volgt de ontwikkeling van de economie. Blijft het aantal banen en vacatures achter, dan zal de bijstand blijven groeien. Zeker als WW-uitkeringen aflopen of zzp'ers hun bedrijf niet kunnen voortzetten. Mensen die geen andere middelen van bestaan hebben, zullen dan een bijstandsuitkering aanvragen. Als de economie aantrekt, zal de instroom in de bijstand juist weer dalen en de uitstroom weer toenemen. De verwachting is dat het uitkeringsbestand gaat stijgen gezien de landelijke trend en door de nasleep van de Coronacrisis. Nu alle herstelmaatregelen zijn geëindigd zal de instroom van bijstandsgerechtigden naar verwachting toenemen.

4.2 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)

Voor 2021 is voor een totaalbedrag ad € 1.448.000 ontvangen van het ministerie van SZW voor deze regeling als zijnde voorschot voor Tozo 3, Tozo 4 en Tozo 5. Tot nu toe is aan bedrijfskapitaal € 219.000 verstrekt en aan levensonderhoud € 3.053.000. De totale uitgaven tot en met 1 oktober 2021 waren € 3.272.000. Voor zover nu bekend zal het rijk alle gemaakte kosten vergoeden. De afrekening vindt plaats op basis van de Sisa verantwoording. Per 1 oktober 2021 is de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) stopgezet. Dit betekent dat met ingang van 1 oktober 2021 de bijstand aan zelfstandigen waar nodig uitsluitend nog wordt verstrekt op grond van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz). Vanwege de aard van het Bbz wordt deze voor één kwartaal tijdelijk aangepast. Toch wordt per 1 oktober 2021 een verhoogde instroom in de bijstand voor zelfstandigen verwacht. De overgang naar het Bbz vraagt veel van de uitvoeringskracht van gemeenten door de verwachte hogere instroom. Om de overgang voor de uitvoering bij de gemeenten behapbaar te maken, en zelfstandig ondernemers die dat nodig hebben tijdig inkomensondersteuning te kunnen bieden, heeft het kabinet besloten het Bbz tijdelijk (gedurende het vierde kwartaal van 2021) te vereenvoudigen op drie punten:

- Het buiten toepassing laten van de vermogenstoets;
- Het mogelijk maken van het aanvragen van de Bbz-uitkering met terugwerkende kracht (max. twee maanden);
- Het vaststellen van het inkomen en de hoogte van de Bbz-uitkering per kalendermaand (in plaats van per boekjaar) en de directe verstrekking van de Bbz-uitkering om niet (en niet als voorlopige lening).

Vanaf 1 oktober 2021 komen de lasten van de eventuele verhoogde instroom Bbz-ers ten laste van de Participatie-wet. Vooralsnog schatten wij in dat deze kosten gedekt kunnen worden binnen de begroting. Met ingang van 1 januari 2022 zal het Bbz weer zonder wijzigingen worden uitgevoerd.

4.3 Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)

De Tijdelijke Ondersteuning voor Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld voor huishoudens die door Covid-19 te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen en die daardoor noodzakelijke kosten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden. De regeling liep van 01 januari tot